

Циганенко, К.Г. Сировицький, О.А. Романащенко // Інженерія природокористування, № 2 (10), – 2018. с. 87-93.

4. В.І. Пастухов. Довідник з машиновикористання у землеробстві / За ред. В.І. Пастухова. – Харків, «Веста», 2001. – 347 с.

5. Анিকেєв А.И. К вопросу повышения эффективности процесса уборки урожая путем внедрения элементов агрологистики / А.И. Анিকেєв, М.А. Цыганенко, К.Г. Сыровицкий, А.Р. Коваль // Motrol. Commission of Motorization and Energetics in Agriculture. Vol. 18, № 7. Polish Academy of Sciences. 2016. – 49 - 54.

6. Пугачов М.І. Транспортне обслуговування сільськогосподарських підприємств / М.І.Пугачов–К.: Тов-во “Знання України”, 2001. – 164 с.

УДК 631.3

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕХНОЛОГІЙ РОСЛИННИЦТВА

Анікєєв О.І. к.т.н. доц., Зубов Є.С., Жавко М.С. магістрант

(Державний біотехнологічний університет)

Особлива необхідність в енергооцінці виникла в сучасних умовах ринкових відносин в сільськогосподарському виробництві, коли має місце нестабільність в цінній оцінці, як процесу виробництва, так і продукції цього виробництва, при відсутності паритету цін між засобами і результатами виробництва.

Ряд авторів праць з енергетичної оцінки механізованих технологій в рослинництві стверджують, що при визначенні економічної ефективності технологій сільськогосподарського виробництва, комплексів машин і окремих агрегатів поза увагою залишається багато важливих чинників. Найважливіші із них енергоємність і екологічність сільгоспвиробництва, тобто поза увагою залишається рівень негативного впливу механізованого сільгоспвиробництва, перш за все, на ґрунт і витрати не поновлюваної енергії [1-8].

За даними О.К. Медведовського та П.І. Іваненка, М.М. Севернева, В.А. Токарева та інших сенс енергетичної оцінки полягає в тому, що ефективність технології визначається відношенням кількості енергії, що отримана з врожаєм, до кількості витраченої не поновлюваної енергії. При виборі агрегатів порівнюють кількість витраченої кожним з них не поновлюваної енергії на виконання одиниці роботи в однакових умовах [1, 3].

Крім того, енергетичний аналіз дозволяє встановити екологічно допустимі межі енергонасичення на одиницю площі. Так, А.А. Жученко вважає, „...що затрати не поновлюваної енергії, що досягають 20...30 ГДж/га за рік, є межею, за якою подальше збільшення антропогенних навантажень в агроєко-системах стає реально небезпечним для екологічної рівноваги природного середовища, оскільки перевищує її компенсаторний потенціал” [7].

За А.В. Каверінім ця межа повинна дорівнювати не більш 15 ГДж/га за рік [4] А.А. Созінов та Ю.Ф. Новіков, узагальнивши дані К.Боргетрема і М. Адамовича по агросистемах США та деяких Європейських країн, пояснюють обмеження в насиченості агросистем енергією біоенергетичним коефіцієнтом корисної дії, який визначається за відношенням енергії отриманої продукції до витраченої. Названі автори вважають, що за сумою енергонавантаження 13,6 ГДж/га досягається максимальний коефіцієнт корисної дії. Але ці межі в сучасних умовах вже перевищені, хоч і знижується ККД агросистем. При цьому відмічається, що енергооцінка враховує тільки не поновлювану, викопну енергію, що пов'язана з діяльністю людини, і зовсім не враховує додаткову енергію сонячного випромінювання і ґрунту, зокрема гумусу.

Список літератури

1. Медведовський О.К. та ін. Енергетичний аналіз інтенсивних технологій в сільськогосподарському виробництві. – Київ: «Урожай», 1991 – 217 с.
2. Токарев В.Л. и др. Методические рекомендации по оценке топливно-энергетических затрат на выполнение механизированных процессов в растениеводстве — М.: ВАСХНИЛ, 1985 – 83 с.
3. М.М.Севернев, В.А.Токарев. Методика энергетической оценки технологий и комплексов машин – Механизация и электрификация сельского хозяйства, № 9, 1986 – 2,5 с.
4. Каверин А.В. Экологическая валюта земледелия.- Энергия, экономика, техника, экология. 1985, № 8 – 2 с.
5. Довідкові дані для техніко – економічних і енергетичних обґрунтувань технологічних рішень. – Полтава: ПДСА, 1999. – 40 с.
6. Ярошенко П.П. Біоенергетична оцінка індустриальних технологій в рослинництві. Методичні рекомендації. – Харків, НМЦ Мінагрополітики, ПДСА, 1998. – 19 с.
7. Жученко А.А. Адаптивное растениеводство (Эколого-генетические основы).- Кишенёв: «Штиинца», 1990, 432с.

УДК 631.3

ЕНЕРГЕТИЧНА ОЦІНКА ТЕХНОЛОГІЙ І ЗАСОБІВ МЕХАНІЗАЦІЇ

Анікєєв О.І. к.т.н. доц., Петрович В.С., Грушак М.В..

(Державний біотехнологічний університет)

За для забезпечення більшої об'єктивності енергетична оцінка технологій, комплексів машин, окремих агрегатів, сільгоспмашин та інших складових технологій повинна ґрунтуватися на єдиній методології. Багато проблем і недоліків у визначенні енергетичних еквівалентів машин і технологічних